

29.9.2015

PELASTUSTIEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Tämä ohje tulee voimaan heti ja tällä ohjeella kumotaan aikaisempi pelastuslaitoksen ohje pelastustien mitoittamisesta (16.2.2005).

PELASTUSTIE

Pelastustie on ajotie tai muu yhteys, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät tulipalon sattuessa tai muussa hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta ja sammutusveden ottopaikkoja. Mikäli ajoyhteys tai nostopaikka toteutetaan toisen kiinteistön puolelle, tulee pelastustiestä muodostaa kiinteistöjen välinen rasisopimus.

Pelastustie vaaditaan kaikille yli kolme kerroksisille rakennuksille ja varateille, jotka sijaitsevat yli 10m:n korkeudessa. Pelastustie vaaditaan myös kohteisiin, joissa harjoitettu toiminta tai olosuhteet aiheuttavat palo- tai henkilöturvallisuudelle tai ympäristölle tavanomaista suuremman vaaran. Teollisuus- tai korttelikokonaisuudet on tarkasteltava erikseen.

Nostolava-/puomitikasyksikölle tulee järjestää nostopaikat siten, että pelastaminen onnistuu kaikista kolmatta kerrosta korkeammalla sijaitsevista poistumisosastoista, joihin on suunniteltu pelastuslaitoksen toimintaa edellyttävä varatie. Maanpäällinen kerros lasketaan paloteknisessä mielessä kerrokseksi.

Jos kohde sijaitsee pelastuslaitoksen nostolavayksikön 10 minuutin toimintavalmiusalueen ulkopuolella, tulee kohteen pelastustiejärjestelyistä neuvotella pelastusviranomaisen kanssa erikseen.

MERKITSEMINEN JA KUNNOSSAPITO

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 49§:n 1 momentissa tarkoitettuun rakennuslupa-asiakirjaan merkitty pelastustie tulee merkitä tieliikenneasetuksen (182/1982) 21§:n mukaisella tekstillisellä lisäkilvellä "Pelastustie".

Kilpeä käytetään sellaisenaan tai liikennemerkkin lisäkilpenä. Pelastustiekilpi täydennetään tarvittaessa ajo- tai pysäköintikieltomerkein. Vain viranomaisilla hyväksytty ja mitoituksen täyttävä pelastustie voidaan merkitä virallisella merkkillä. Lisäksi kaikki ajoyhteydelliset kansirakenteet on merkittävä tarvittavilla painorajoituskilvillä.

Pelastustielle on järjestettävä ympärivuotinen kunnossapito. Myös nostolavayksikön nostopaikan ja vetotikkaan pystytyspaikan tulee olla talvikunnossapidon piirissä. Nostopaikka merkitään tarvittaessa liikennemerkkitolppaan kiinnitettävällä kilvellä, jossa lukee nostopaikka ja lisäksi nuoli osoittaa missä suunnassa nostopaikka jatkuu, merkintää täydennetään tarvittaessa ajo- tai pysäköintikieltomerkein.

Pelastustien käyttökelpoisuuden kannalta on tärkeää, että pelastustien sijainnit ovat kiinteistössä asuvien ja asioivien tiedossa. Porrashuoneisiin on suositeltavaa asentaa turvallisuusopaste, johon on merkitty myös pelastustiejärjestelyt.

Kilven mitoituksessa sovelletaan Tiehallinnon liikennemerkki- ja lisäkilpi-asetuksissa (TIEL 2131908) esitettyjä lisäkilpien mitoitusperiaatteita. Pelastustien sisäänajoreittien yhteyteen asennettujen kilpien ja muiden pelastustien merkintöjen on oltava asennettuna rakennuksen tai sen osan käyttöönottokatselmuksessa.

Esimerkkejä pelastustien ja nostopaikan merkitsemiseen käytetyistä liikennemerkkeistä ja lisäkilvistä.

OPASTETAULU

Kahdelle tai useammalle samalla tontilla olevalle rakennukselle tulee olla tonttiopastetaulut. Opastetauluista ilmenee rakennusten sijainti, porrashuoneet, ka-tuosoitteet, pihatiet alueella ja olet tässä -paikka sekä ajoväylät, jotka soveltuvat hälytysajoneuvoille (pelastustie). Lisäksi ajoväylien mahdolliset painorajoitukset on merkittävä. Opastetaulut sijoitetaan parkkipaikalle tai sisään-tuloteiden varteen. Opastaulu tulee olla riittävän suuri, jotta keskeiset asiat nähdään nousematta autosta. Opastaulu tulee sijoittaa ajoreitin välittömään tuntumaan.

Esimerkki tonttiopastetaulusta.

PELASTUSTIEN SUUNNITTELU

Ajoreitit nostopaikoille ja nostopaikat tulee suunnitella siten, että pelastuslaitoksen kalusto voidaan ajaa keula edellä kohteeseen. Ajoreitit nostopaikoille sekä nostopaikat tulee mitoittaa seuraavasti:

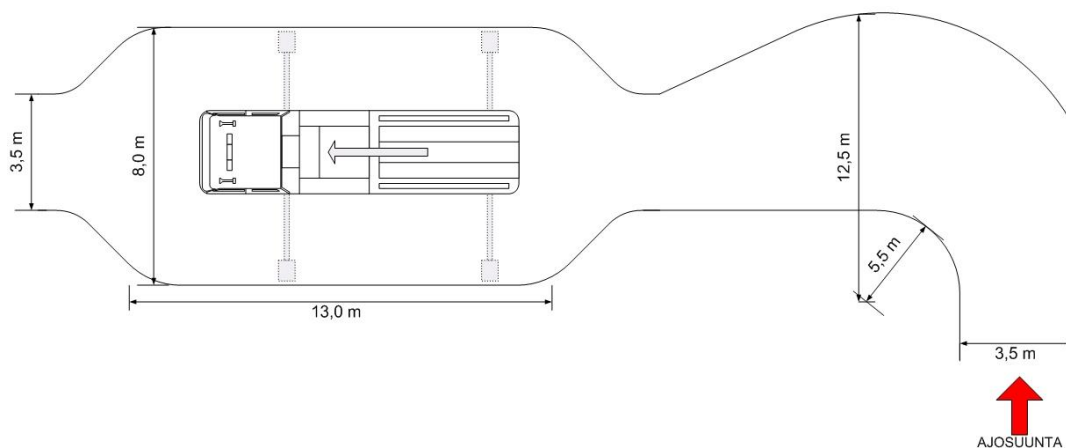
Pelastustien mitoitus

- Kantavuus 32 tn
- Akselipaino 9 tn
- Tukijalkapaine, aluslevyllä 215kN / tukijalka (min. 750mm x 750mm)
- Ajoreitin leveys suoralla 3,5 m
- Vapaa korkeus 4,2 m
- Kääntösäde ulko 12,5 m
- Kääntösäde sisä 5,5 m
- Max. kaltevuus, pituussuunta 7 astetta

Nostopaikan mitat

- Leveys 8,0 m
- Pituus: 13 m
- Optimaalinen etäisyys seinästä keskiviivaan 6 m
- Max. kaltevuus, sivusuunta 2 astetta
- Max. kaltevuus, pituussuunta 7 astetta

Em. mainituista minimimitoituksesta poikettaessa tulee suunnitelma hyväksyttävä pelastusviranomaisella.

Esimerkkipiirros pelastustien ja nostopaikan mitoituksesta.

SUUNNITTELUSSA HUOMIOITAVIA ASIOITA

Kiinteistön omistaja on velvollinen pitämään pelastustiet ajokelpoisina ja esteettöminä kaikkina vuodenaikoina. Pelastustien päällysteenä voi olla kiveys, asfaltti, betoni, nurmikivi tai kivituhka. Vahvistettu nurmikko ei sovellu pelastustien päällysteeksi.

Pelastustielle ei saa osoittaa pysäköintipaikkoja eikä asettaa muutakaan esteettä. Jätekatokset, autosuojat, aidat, portit, kuivaustelineet, valaisinpylväät, ym. on sijoitettava siten, että ajoreittien ja pelastusteiden kulkukelpoisuus hälytysajoneuvoille säilyy. Pihasuunnitelmassa on huomioitava istutusten tulevan kasvun vaikutukset pelastustien toimivuuteen.

Jos pelastustielle on tarvetta sijoittaa esim. puomeja tai läpikulun estämistä varten ajoesteitä, tulee ne suunnitella ja esittää pelastustiesuunnitelmassa. Pelastustielle saa sijoittaa ainoastaan jousikuormitteisen puomin tai kolmioavaimella avattavan ajoesteen. Yliajettavat ajoesteet eivät sovellu pelastustielle.

Jos saneerattavassa rakennuksessa on normaaliajan käyttöä, tulee rakennusaikaisessa työmaasuunnitelmassa huomioida kiinteistön pelastustiejärjestelyt. Suunnitelmassa on huomioitava työmaatiet sekä työmaan tarvitsemat nostopaikat. Pelastustien ja varateiden toimivuus on aina varmistettava, myös kiinteistön peruskorjauksissa (esim. julkisivuremonttia varten tehtävä ns. huputus). Muutuvat pelastustiejärjestelyt on hyväksyttävä ennen työmaan aloittamista viranomaisilla.

PELASTUSTIEN KOEAJO

Pelastustien toimivuus testataan tarvittaessa pelastuslaitoksen kalustolla ennen rakennusvalvontaviranomaisen käyttöönottokatselmusta, pääsääntöisesti pelastusviranomaisen suorittaman erityisen palotarkastuksen yhteydessä.

SUUNNITELMA

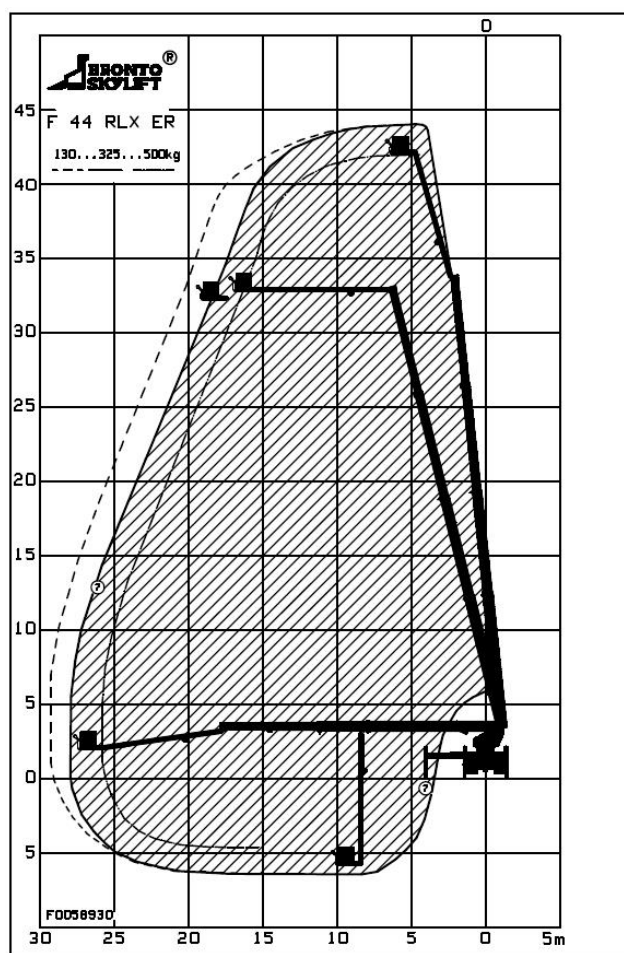
Kiinteistön pelastustiet ja suunnitellut nostopaikat, sekä tässä ohjeessa vaaditut asiat esitetään pelastustiesuunnitelmassa (1:200/1:500) tai kiinteistön asemapiiirroksessa. Suunnitelma esitellään ja hyväksytetään tarvittaessa rakennusvalvonta- tai pelastusviranomaisella ja liitetään rakennuslupa-asiakirjoihin sekä rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeeseen.

Suunnitelmassa esitettävä:

- Ajoreitti
- Kääntösäteet
- Varatienä toimivat ikkunat ja parvekkeet
- Ulottumat
- Max. pelastuskorkeudet
- Opasteiden sijainti

Esimerkki pelastustiesuunnitelmasta.

Esimerkki nostolava-/puomitikasauton ulottumista.